

111_JNOWAK

Od: klio-request@lista.pti.org.pl w imieniu Krzysztof Bytnerowicz <kbytnerowicz@fastmail.fm>

Wysłano: 10 czerwca 2020 07:56

Do: klio@lista.pti.org.pl

Temat: Re: [klio] cyfrodziewczyny

Szanowni,

Parę cytatów, w miarę zapotrzebowania mogę próbować porównać listy rozkazów XYZ i IBM 701.

Pozdrawiam.

Krzysztof

Kluska, GW 180813

Wtedy też kierowana przez Łukaszewicza grupa zebrała się w Domu Pracy Twórczej PAN „Mądralin” w Otwocku, by opracować koncepcję rodzimej maszyny cyfrowej. Nie miała być ona konstrukcją oryginalną (choć jako taką przedstawiała ją później prasa). Wzorowano się przede wszystkim na amerykańskim **IBM 701** wprowadzonym do sprzedaży w USA w 1952 r. Zakładaliśmy, że tak poważna firma jak IBM w wyborze swym nie może się mylić – komentował ten wybór po latach Łukaszewicz.

B Miś Wspomnienia

Późną jesienią 1958 roku (w listopadzie tegoż roku rzecz opisały „Problemy”) XYZ ruszył. Owo cudo - zbudowane przez zespół wspomnianego wyżej, 35-letniego wówczas doc. dr inż. Leona Łukaszewicza (ukłony, Panie Profesorze...) – było pewną modyfikacją i uproszczeniem amerykańskiego komputera IBM 701, od którego różniło się m. in. konstrukcją pamięci RAM, a także tym, że użyte przez Amerykanów diody próżniowe zastąpiono nowocześniejszymi germanowymi. Elektronika maszyny była wzorowana na dynamicznych przerzutnikach radzieckiej maszyny M-20, wymagających dwa razy mniej lamp niż **IBM 701**. Mówiąc językiem fachowym, XYZ był dynamiczną maszyną szeregową, liczącą w arytmetyce binarnej. Podstawowym układem logicznym był dynamiczny przerzutnik na jednej triodzie (połowce lampy elektronowej) oraz diodowo-ferrytowe bramki lub oraz i, składające się z transformatora impulsowego i ostrzowych diod germanowych.

Łukaszewicz, IEEE Annals Hist Comput (1990) On the Beginnings of Computer Development in Poland'

While designing XYZ, we were aware of the limitation of our experience and that is why we made use, whenever possible, of foreign concepts. The architecture of XYZ was a simplification of the already fairly simple architecture of the **IBM 701** (Buchholz 19533; we believed that such a renowned company as IBM could not make mistakes.

Łukaszewicz - Konferencja 40-lecia Od Grupa Aparatów do IMM

Konstruując XYZ zdawaliśmy sobie dobrze sprawę ze skromności naszych środków i doświadczenia. Dlatego też, gdzie tylko się dało, korzystaliśmy z rozwiązań zagranicznych. Architektura XYZ była uproszczeniem i tak już prostej architektury maszyny IBM 701; zakładaliśmy, że taka firma jak IBM w wyborze swym nie może się mylić. Konstrukcja zaś komerek

Madey - Sysło Historia Polskiej Informatyki

Na początku 1956 roku wszystkie siły ZAM zostały skupione na konstrukcji maszyny cyfrowej.

Przedsięwzięcie zakończyło się sukcesem i w 1958 roku, zespół pod kierunkiem L. Łukaszewicza uruchomił pierwszą polską maszynę cyfrową XYZ. To wydarzenie, uważane za jedno z ważniejszych w historii polskiej informatyki, potwierdziło, że budowa maszyn cyfrowych w Polsce jest rzeczą możliwą i spowodowało większe zainteresowanie władz kraju tą dziedziną. W maszynie XYZ zastosowano pamięć akustyczną o pojemności 1024 słów 18bitowych, dzięki czemu wykonywała ona około 800 operacji na sekundę i pod tym względem przewyższała wiele maszyn cyfrowych zbudowanych w Polsce w następnych latach. W budowie XYZ skorzystano z wielu znanych i sprawdzonych na świecie rozwiązań. Architektura była uproszczeniem architektury maszyny **IBM 701**, natomiast konstrukcja komórek elementarnych

Mazurkiewicz - Konf 40-lecia

Na charakter oprogramowania maszyn rodziny XYZ wpłynęła w istotny sposób ich "słowna" koncepcja. Jest to być może najważniejsza różnica jaka istnieje między architekturą XYZ, a współczesną "znakową" organizacją najpopularniejszych komputerów. Można to wytłumaczyć ówczesną dominacją przetwarzania numerycznego nad przetwarzaniem tekstowym, preferującym w oczywisty sposób koncepcję znakową. Można też widzieć w tym wpływ komputerów IBM serii 700, na których XYZ był wzorowany. Rzecz jasna, słowny charakter maszyny, jawnie reprezentowany w języku adresów symbolicznych SAS (języku